

SÖZLÜK

Avrasya. 1. Simetrik yanları olan bir sendromun adı. Hayal meyal/kavramsal/kuramsal sınırlarla ayrılan Avrupa ve Asya, çok eskiden beri tanımlanması zor bir biçimde birleşmiştir. Acaba A. İlk Jeolojik Doçum'un (bir başı Doğu'ya, öbürü de Batı'ya bakan iki başlı, biçimsiz omurgalı canavar) Siyam İkizleri mi? Yoksa şiddete dayalı karşılıklı araştırma gezilerinin (ordular ve istilacılar aracılığıyla) bir evliliği mi? Yoksa arzu ve açgözlülükle oluşturulmuş bir ekolojik ütopya mı?

2. Etimolojik açıdan A. AVRUPA ve Asya'nın değişik parçalarından oluşur. Akla ilk gelen bir organın kesilmesi, saldırganlık ve adaletsizliktir. İkonografik açıdan Avrupa ırzına geçilmiş bir kadındır; Asya'nın benzer betimlemeleri yoktur, ama çoğunlukla (Avrupalılar tarafından da) hafifçe mongoloid, açıkça şehvetli ve doğurgan bir çıplak kadın olarak anılır. Düşey düzeyde Avrupa'nın ırzına geçen siyah boğa Asya kökenli olarak düşünülebilir. Şu andaki ikilem, bundan sonra kimin ırza geçen, kimin de ırzına geçilen olacağıdır.

3. Joseph Beuys'un* bir yapıtının adı. Seyahat düşüncesini ima etmekle birlikte taşıt* yetersizdir. Kızağın kara gereği olduğu gibi çiftleşmenin* de kaygan bir maddeye gereksinimi vardır. Aksi halde eylem başarısız, soğuk, sonuçta da kısırdır.

4. subREAL'in* bir yerleştirmesinin adı. İstanbul* (topoğrafya açısından) ve İstanbul Bienali (dünyasal bağlamda) için gerçekleştirilmiştir. Keşif Yılı'na, Kolomb'a*, Marco Polo'ya* atfedilmiştir. Romanya ve Türkiye arasındaki paralel ekonomi (gayri resmî ekonomi) gelişmesinin (bak paralel ekonomi)

gerçekleşmesinden esinlenmiştir. 300 tornetten* (bu da 600 bilyeli rulman demektir), sebze, ekme, konserve, mum, ikon, silah, oyuncak (bak bagaj) ve bir ses bandından yapılmıştır. Boyutları değişkendir. Burada amaçlanan taşıt işe yarar, bilyeli rulmanlar yeni ve iyi yağlanmış ve seyahat, A'dan B'ye, yani A(vrupa)dan A(sya)ya geçiş neredeyse organikmişçesine düşünülebilir.

5. Coğrafi kavram. Dünya nüfusunun yaklaşık üçte biri, okul çağlarında, hareket eden kara düzlükleri ve Avrasya birlik olgusunu öğrenmiştir. Bu da gelecek için simgesel bir umuttur. Jeolojiden politikaya, coğrafya ve semiyotik (işaret bilimi) aracılığıyla 1.5 milyar insan Avrasya melezine uyum sağlamaya, hatta içinde/üstünde yaşamaya çalışmaktadır.

bagaj. 1. Gezginin Saldırma ya da Savunma (silah) amacıyla taşıdığı her şey.

2. Aptal insanlarla (orada oturanlar anlamında) takas yoluyla yaşamsal mal sağlaması gereken işe yaramaz şeyler. İşe yaramaz şeyler: oyuncak, ikonlar, aynalar, küçük çanlar, ucuz takılar vb olabilir. Yaşamsal mallar ise sebze, ekme, meyve, kadın, haberdir.

3. Birisinin b.'sinde, yaşayabilmek için gerekli olan bazı kalıcı mallar da bulunur. Avrasyalılar bu tür b.'de füme balık, beykın, ekme; Asyalılar da pirinç ve aile bulundururlar.

başkalaşma. Paralel ekonomi için tipik olan dönüşüm süreci. B. aracılığıyla paranın* fiziksel yanı, onun başka bir şeye dönüşmesini sağlar. Örneğin İstanbul'da Rumen bilyeli rulmanları* lastik pabuca, blucine, halıya (Saraydan Kız Kaçırma'yı

2

simgeler), çukulataya, şiklete, şekerlemeye, yüksek topuklu ayakkabıya, meşrubata vb'ye dönüşür. Bükreş'te* ise bunlar kahveye, viskiye, sigaraya, elektrikli aletlere vb'ye dönüşür (b. ile eşanlamlı).

Beuys, Joseph. Avrasya* kavramına ilişkin olayların yazarı. Kolomb'un* yıllar önce (bilmeden) yaptığı gibi B. bir zamanlar ("Coyote"de) Amerikayı reddetti.

bilyeli rulmanlar. 1. Romanya'nın bütün dünyada ünlenen bir ağır sanayi ürünü. Komünist propaganda organları, 22 Aralık 1989'a kadar ısrarla bu konuyu vurgulamıştı. Bu tarihten sonra Rumen m.r.'leri Türk karaborsasındaki etkisiyle, ölen Diktatör'ün akıllı iktisadi politikasını kanıtlamıştı.

2. Karmakarışık serbest pazar ekonomisine karşı açılan savaşta medyada kullanılan silah. Romanya Televizyonu, sürekli olarak, yasa dışı yollarla İstanbul'a* sokulurken ele geçen m.r.'lerin sayısı üzerine raporlar yayınlayarak, yoğun biçimde Romanya Gümrüğü'nün çalışmalarının reklamını yapmaktadır.

3. Düş kırıklığının simetrik sistemi içinde en arzulanan nesne. M.r. Satıcısı ve Alıcısı, ticareti (bak çiftleşme, başkalaşma,

sponsor) hem tekelinde tutan, hem de denetleyen Devlet'in hadım simgesi olan Sınır'la ayrılır.

4. Bilgisayar çağı için m.r. Antik Çağ'daki tekerlek gibidir. Nesne olmaktan çok bir simgedir. Daha kapsamlı tanımlar için bak çocukluk, çiftleşme, keşif, imparatorluk, gürültü, trörinet, seyahat.

Bükreş. 1. Eflak'ın (Valahya) eski başkenti, Romanya'nın bugünkü b.k. "La Belle Epoque" (Güzel Çağ) döneminde "Küçük Paris" ya da "Küçük İstanbul". Bugün B. düşsel Merkezler'in arasında bir dönüm noktası, çeşitli nostaljiler Çevresi. B. halkı Fransızca'yı, Fransızlar'dan iyi konuşur, İngilizce'yi eski film yıldızları gibi telaffuz eder, Ruslar'dan daha inandırıcı içki içer ve şarkı söyler ve her şey Batı mallarıyla dolu bir Doğu Çarşısı fonu önünde oluşur.

2. İzlerine mimarisinde ve halkın davranışlarında rastlanan belirgin bir Asya-tipi diktatörlüğün gelişmesine tanık olan son Avrupa kentidir.

çiftleşme. Latince capulatio'dan türetme. Erkek ve dişi, yumuşak ve sert, sıcak ve soğuk, ahşap ve çelik, Avrupa ve Asya, beykın ve ikon vbg karşıtlıkları bir araya getirme. Retorik bir işlem olarak ç. her türlü konstrüktif / de-konstrüktif yaklaşım için

kullanılır. Bazen seksle* (ayrıca bak Avrasya, seyahat, tornet, subREAL) ilgilidir.

çocukluk. İnsanlık halinin önemli yanlarından biri. Yalnızlıkla saflık kavramıyla özdeşleştirilen ço. aslında olgunluk döneminin bütün önemli eğilimlerinin ipuçlarını taşır; doymak bilmez bir merak; sürekli açgözlülük; telaşlı bir salgırganlık; sonsuz bir haz ve gaddarlık arayışı; karanlıktan, bilinmeyen güçlerden ve fiziksel acıdan korkma; casusluk, yalan söyleme vbg gizli bilgi toplamanın yarattığı dayanılmaz doyum gibi. Ço. seyahat, keşif, cinsellik (bu sözcüklere bakınız) gibi tutkuların kalıcı yanlarıyla yerleştiği bir dönemdir.

4

diktatör. Tarihte bütün önemli olayların baş oyuncusu. Eşanlamaları: imparator, başkan, hükümdar, Sultan, Genel Sekreter (bir Parti'nin), vali, sanatçı. D.'ye karşı alınan genel tavır, bütün post-totaliter tavırların geçmişe özelemlerini biçimlendiren nefret ile hayranlığın özel bir karışımıdır. Bu onun yaşamı boyunca Sanat Tarihi açısından sanatçının içsel bir d.'liğe karşı çıkması yenidir ve grupların* ortaya çıkmasıyla kendini gösterir. Eğer bir grup giderek ünleniyor ve d.'liğe tırmanıyorsa grup üyelerinin şişirilmiş benlikleri, kaçınılmaz olarak grubun dağılmasına neden olur. Dolayısıyla d. ve s. gramer açısından eşanlımlı, zihniyet açısından ise uyumsuz. (bak Kolomb, imparatorluk, seyahat)

gazete. zerinde bulunan biraz para ve hileli fotoğrafla canı sıkılan insanların (subREAL'dekiler* gibi) biraz gürültü* yapmaya çalıştıkları kağıt sayfası.

grup. 1. Düşmanca bir ortamda verimli olma tekniği; üne giden yol; kişisel kimlik kullanmanın tatsızlığını dışlayan gizli kimliği yitirmeden kişileştirmeyi kaldırma aracı. Medya içinde medyanın tepkisi. Yararlarını yok etmeden sanat sistemlerini reddetme yolu. De-konstrüktif görünüm altında bir ideoloji kurma yöntemi. II.D.S.'dan sonra (50'ler) ve Komünizmin kuramsal olarak kalkmasından sonraki (90'lar) önemli sanat olaylarının kaynağı.

G.'lerin dünya kültürü içinde çoğalması şunları kanıtlar: a) Sanat üretimdir; b) Sanat dünyası kitleleşmektir; c) Dünya kendisi insancıl-bireysel-insan merkezli boyutlarını yitirmiştir. (bak Beuys, subREAL, diktatör)

gruplanma. Varolan bir gerçekten (lobicilik gibi) türetilen bir eylemi belirtmek için kullanılan dilbilgisi biçimi. Çevreleyen dünyanın artan saldırganlığını göğüsleyebilmek için sanatçılar bir araya geliyor, ama çoğu kez yasa dışı ve üstü kapalı yolları seçiyorlar. En sık rastlanan biçimi sanatçı-galeri-eleştirmen üçlüsü biçiminde, içe kapanık boyutlarda da her üçünün tek (ve bir) kişi olması.

gürültü. Egzotik çevrelerin en önemli özelliği. Bir gezgin bir Doğu kentine geldiği zaman önce kulakları sestten sarsılır. Aynı şey sık bir ormandan ya da Berberi çölünden geçerken de olur. G. tek düze ama dışavurumcu bir olgudur. Başı sonu olmayan sonsuzluk düşüncesini, durmadan dönme sürecini çağrıştırır; birlikte olmanın önemli bir kanıtı, kişinin sürüden ayrılmadan isyanıdır (bak Bükreş, İstanbul, Avrasya, bilyeli rulman).

haremağası. Türk hastalığı ile ilgili bütün anlatı yapılarının olumsuz karakteri olarak h. hem fiziksel eksiklikleri, hem de baskın zekasıyla bir komiktir. Çiftleşemeyen biri olarak bilgi yoluyla egemen olur. Yabancı dillere, hesaba, ekonomiye, askeri olaylara, politikaya ve hatta yatak odası entrikalarına olan yatkınlığı temel olarak cinselliği dengeler. H.'nin yok olması, futbol ve film yıldızları sisteminin egemen olduğu bir dünyada cinsel açıdan sorunlu olan entelektüellere ve önemsiz tiplere miras kalmıştır.

imparatorluk. Sistematik seyahatin* sonucudur. Coğrafi keşifler* örgütlü geziler biçiminde başlayıp, i.'nin yapısındaki ataletle son bulur. Rumenler yerlerinden kıpırdamak

istemediklerinden, "seyahatle keşif" sistemine pek katılmamışlardır. Ancak çevre i.'lere sorun yaratmak gibi ulusal bir spor geliştiren Rumen diplomatlar için bu geçerli değildir. Rumen Eyaletleri, Rus, Avusturya, Macaristan ve Osmanlı

imparatorlukları ile çeşitli oyunlar oynamış, bu alanda dürüst bir araştırma yapmak isteyen bir tarihçinin sabrını tüketecek biçimde, kimi zaman boyun eğerek ittifaklar oluşturmuş, kimi zaman da entrikalar çevirmiş ya da savaş çıkarmıştır. Yerel strateji açısından yanlış anlaşılabilir tek i. en zararsız olan, ama ilk çöken Osmanlı i'sidir. 500 yıldan fazla süren bu yanlışlık, şimdi, Romanya ile Türkiye arasında oluşan karşılıklı yeni tutkularla (ayrıca bak bagaj, bilyeli rulman, seks) düzeltilmelidir.

İstanbul. 1. 400 yıl kadar Rumen Eyaletleri'nin "pırıltı aldıkları" Yer. Savaş ve Barış, Yaşam ve Ölüm, İnanç ve İhanet İ.tarafından belirlenirdi. Yerel aristokrasi için, İ.'ye seyahat* etmek "bir zorunluluktan" (de rigueur). Aynı zamanda, neredeyse simetrik sayılabilecek bir mitoloji gelişmiş, İ.'de olumlu olan her şey Moldavya ve Eflak'ta olumsuz ya da tam tersi kabul edilmişti. Eğer yönetici sınıf, bu çarpık terminolojiyi benimser, diplomatik alanda bir şey söyler, jeopolitik alanda başka şey yaparsa, sıradan insanlar da doğal olarak Osmanlı karşıtı duygulara temellendirilen, kendine özgü bir değerler sistemi oluşturur.

2. Eski "sıradan" insanların bugünkü mirasçıları için her türlü düşün kentidir. Bütün mallar ve gerçekler İ.'den gelir ya da orada bulunur. Avrasya* böyle ortaya çıkmıştır (ayrıca bak

paralel ekonomi, bilyeli rulman, seks).

kartpostal. subREAL'in* iletişime duyduğu isteksizliği yansıtmak için kullandığı bir araç. Posta sistemine (bak çiftleşme, diktatör, paralel ekonomi) güvenmektense insanın kendi posta servisini kurması daha iyidir.

keşif. Sistematik bir eylemin rastlantısal sonucu; geleneksel olarak araştırma gezisi olarak adlandırılır. K. sürekli olarak yadsınan arzunun meyvesidir; çoğunlukla kurnazca bir oyun, düş kırıklığı ve değişiklidir (bak Kolomb). Evinin bahçesinin korunmalı bölgesinden kaçan çocuk, dünyanın küçük, pis, bazen de bilinmezlerle dolu olduğunu keşfeder. Bu da seyahati* (yeni ve beklenmedik gereksinimlerin olası doyumu olarak) gerektirir ve çözüm bir taşıttır* (verimlilik koşulu olarak).

Kolomb, Kristof. Çok seyahat eden bir kişi. Amacı Asya'ya çarpık bir yoldan ulaşmaktı. Aslında Amerika'yı keşfetmesi, o tarihte pek dikkat çekmemişti. Hatta, K. ile Kıta'nın rastlantı sonucu buluşmalarının 500. yılında (bugün) bile. Amerikalılar keşfedenlerin mi, keşfedilenlerin mi mirasçısı olduklarına karar veremiyorlar. Sonuç olarak, bütün bu karmaşayı Avrasya kavramı neden oldu.

para. Tuz, mor, ayna, altın, ipekböceği kozası, baharat vbg. P.'nin takas değeri tarihsel ve coğrafi bağlama dayalıdır. 1990'ların başlarında, Romanya ile Türkiye arasındaki ticarete (bak başkalaştırma, paralel ekonomi) bilyeli rulmanlar* en önemli p. kaynağı oldu.

paralel ekonomi. Her insan yapısında bulunan, bastırılmaz özgürlük gereksiniminin mutlak ve açık dışavurumudur. üretim ve ticaret (ve onların yasal çerçeveleri) ne kadar kusursuz olursa olsun, insan doğası, bireysel, serüvenci ve temel olarak yasa dışı olmasından ötürü öyle gereksinimler yaratır ki bunlar ancak p.e. ile giderilebilir. Kısa vadede p.e.'nin kurbanı sistemdir, özellikle de eğer durağansa. Ama uzun vadede yeni pazarların, yeni gereksinimlerin ve ekonomik çözümlerin getirdiği etkinliklerden kazançlı çıkan aslında gene sistemdir. P.e., kamu mallarının adice çalınıp, özel mal (bak bilyeli rulman) gibi satılmasıyla başlar ve üretim-reklam-ticaret-yatırım (bak seks) ağı içinde son bulur. P.e., arılar, beyaz karıncalar, kunduzlar vbg merkezi örgütlenmeye sahip başka tür toplulukları tarafından bilinmez.

Polo, Marco. Son zamanlarda istihbarat etkinliği olarak anılan uluslararası ilişkilerdeki temel eğilimin sıradan bir özelliği. M.P. üst düzey bir casusun becerilerini ekonomiye iletir. İpekböceği kozasının çalınması hem kültürel bir davranış (devasa bir kültür vb'den alıntılar), hem de Çinlilerin Avrupa'yı istilasının ilk adımı olarak yorumlanabilir. Cezaevi olayı (edebiyat için yararlı ama sağlık için zararlı) bir kez daha bazılarının para kazandığını, bazılarının da bunun bedelini ödediklerini kanıtlar.

seks. 1. Paralel ekonominin en önemli özelliği. Bu özel durumda

alış-veriş işlemleri genel kuralların tersine işler; talebi yaratan sunudur. Bu konudaki kuramsal tartışmaları iyice açmaza sokan aslında s.'nin insanlar tarafından eşzamanlı olarak hem

9

sunulması, hem de talep edilmesidir.

2.Kültürlerarası iletişimin eskiden uygulanan biçimi. Özellikle Güney Avrupa ve Romanya ve Türkiye de dahil olmak üzere Doğu ülkelerinde son derece randımanlı.

3. s. yapmakla, s.'si olmak aynı şey değildir. İkinci deyim, bugünlerde pek moda olan cinsiyetle ilgilidir ve toplumsal, ruhsal ve siyasal sonuçları tanımlamaya çalışır. Doğu zihniyeti bu ikinci terimin önemini göz ardı ederek cinsel ayrımcılığı kuru gerçek gibi özümler.

seyahat. Yeni alanlara (coğrafi, ama ayrıca düşünsel, kültürel vbg) girebilmenin mekanik süreci. Gezgin ve taşıtının* hacmine eşit bir hava hacmini yok etme yolu. Seyahat arzu güdüsüyle yüklüyse çiftleşme olabilir. Seyahat ayrıca, insan ırkının temel bileşenlerinden biri olan saldırganlık bağlamında da tartışılmalıdır. Diktatörler* iyi Eşıklar olmadıkları gibi genellikle iyi birer gezgin de değillerdir. Bu olgu, sanatçının oyalanma aşkı ile özdeşleştiği diktatör imgesini zayıflatmaktadır (bak çocukluk, Kolomb, çiftleşme, Avrasya).

sponsor. Paralel Ekonomi'yi* Paralel Sanat'a dönüştüren kişi ya

da kurum. Örneğin, devasa Bilyeli Rulman Fabrikası*, U.R.B. Alexandria'nın yöneticileri, bütün ülkelerde (bak Avrasya, İstanbul, gürültü) karaborsa ile mücadelede, sanat pazarının, polis ve gümrük hizmetlerinden daha etkili olduğunu anlamıştı.

subREAL. İdeolojisi olmayan, moda olan bütün ideolojileri kullanan bir grup*. s. hiç bir estetik ilkeye bağlı olmamasına karşın, bugün tükenmiş bir kavram olmakla birlikte, kültürün

10

tutarlığını çürütebilmek amacıyla, günlük yaşamın estetik değerlerinden yararlanmaktadır. s.'nin hiç bir siyasal seçimi yoktur, ama politikanın da artık geçersiz bir kavram olduğunu kanıtlayabilmek için beylik politikaları kullanır. s.'nin yapıtları kavramsaldır, çünkü, yaşamın kavramları sanatınkinden daha zengindir. s.'nin ulusal kimliği yoktur, Romanya'yı yalnızca, gerçekleştirdiği etkinlikleri pekiştirebilmek için coğrafi bir üs olarak kullanır. s., istenilen her yere yerleştirilebilecek satılık olmayan yapıtlar üretir. s., mekan-zaman kavramını her şeyin üzerinde tutar ve bütün yapıtlarını seyahat* eylemine dönüştürür. s.'nin en tipik araştırma alanı çevre, merkezden dışlanan ve sınırdır (ayrıca bak diktatör, imparatorluk, Avrasya, bagaj).

tornet. 1. Organik ve sanayi aletlerin, ahşap ile çeliğin, kaba tahta ile kusursuz bilyeli rulmanlarının çiftleşmesi. T. sanayi gelişmenin yeni bir eğilim olduğu her kırsal bölgenin, alt

kültürünün bir ürünüdür. Hareket gücüyle yüklü ve adeta bir totemi hayaleti andıran t. barok görünümdeki bir dünyada en önemli inşa yeteneğini simgeler. Var olabilme işareti olan seyahat* etme, mal taşımacılığı ve en önemlisi gürültü* gibi düşüncelerin en etkileyici ve basit biçimde nesneleşmesidir.

2. Tornetçilik çift anlamlı bir eylemdir. Birincisi taşıtı yapmak ve ona çeşitli aletler ekleyerek özellik katmaktır. İkincisi ise bilyeli rulmanların* ürettiği hareket ve sesle, dünyaları yaratmışçasına bir gösteri sunarak, bir alana egemen olmaktır.

yıldönümü. 1. Hızla kirlenen bir dinleyici kitlesine propagandayı hatırlatıcı teknik yolla öğretme. Geniş kitlelerin aynı olaya ilgi göstermelerini sağlamanın tek yöntemi ona büyülü bir sayının ruhunu vermektir. Bu sayılar çoğu kez büyük ve çok sıfırlı olup, içgüdüsel olarak parayı hatırlatır. Yüzyıl 100 \$'ı akla getirir. Bir şeyin beşinci Yüzyılı daha da zengin bir izlenim bırakır.

2. Rastlantının eş anlamı (Kolomb'dan bu yana 500 yıl, Yahudilerin İspanya'dan kovulmasının 500. yılı, Marco Polo'nun* ülkesine geri dönüşünün 700. yılı), varlığımızın simgesel bunalımını kanıtlar.

3. "Onları meşgul et" demenin bir başka biçimi.

DICTIONARY

anniversary. 1. Mnemotechnical way of teaching propaganda to an entropic audience. The only method to make large masses pay attention to the same event is to give it the aura of a magic number. These are usually large, with lots of zeroes and instinctively connected to money. A centenary reminds a 100 \$ bill. The fifth Centenary of something gives even a more wealthier impression.

2. A synonym of coincidence (e.g. 500 years since Columbus, 500 years since the Jews were expelled from Spain, 700 years since Marco Polo* found his way back home), proving the symbolic crisis of our existence.

3. An equivalent of the saying "keep them busy".

Beuys, Joseph. Author of events related to Eurasia* concept. As Columbus* did (but without knowing) many years ago, B. rejected America, once (in "Coyote").

Bucharest. 1. Former capital city of Walachia, present c.c. of Romania. Named "le Petit Paris" during La Belle Epoque, "Micul Istanbul" (Little Istanbul) now B. is the turning point between imaginary Centres, the Periphery of multiple nostalgias. The people of B. speak French better than natives, pronounce English as old movie stars do, drink and sing more convincingly than Russians, and everything happens against the background of an Oriental Bazaar full of Western goods.

2. The last European city to witness the development of a significant Asian-type dictatorship whose traces are to be seen

in the city's architecture and are felt in the behavioral patterns of its inhabitants.

childhood. Major aspect of human condition. Wrongly assimilated to innocence, ch. offers, matter-of-factly, the premises for all

important tendencies of maturity; insatiable curiosity, constant greed, hectic aggressivity, unexhausted search for pleasure and cruel exercise; fear of darkness, of unknown forces, of physical pain; irrepressible satisfaction produced by information related to activities (spying, cheating and so on). Ch. is the period when obsessive activities like travelling, discovery and sex (see those words) are established in their basic aspects.

Columbus, Christopher. A person who travelled a lot. His aim was to reach Asia by a distorted way. The fact that he discovered America has not been noticed at the time. Even now, on the fifth centennial of that coincidental meeting between C. and the Continent, Americans cannot decide whether they are heirs to either the discovered or to the discoverers. Eventually, the Eurasian concept caused the entire mess.

copulation. Derived from the Latin copulatio, it means putting together two opposite entities, like male and female, soft and hard, hot and cold, wood and steel, Europe and Asia, bacon and icon, etc. As a rhetoric procedure c. is used in almost every constructive/de-constructive approach. Sometimes related to sex* (see also Eurasia, travelling, scooter, subREAL).

currency. Salt, purple, mirrors, gold, silkworm pupa, spices, etc. C., as an exchange value depends on the historical and

geographical context. In the early 1990's, roller bearings* became a major c. in the Romanian-Turkish Trade (see metamorphosis, parallel economy).

dictator. The main character in all important events of History. Synonyms: emperor, president, ruler, Sultan, General Secretary (of a Party), governor, artist. The usual attitude toward the d. is a specific mixture of hate and admiration, which shapes the nostalgia of all post-totalitarian attitudes. As far as Art History is concerned, the artist's opposition to internal d. ship is recent. It is manifested in the emergence of groups*. When a group becomes increasingly famous and thus accedes to d. ship the inflated egos of the members inevitable cause the group's disintegration. So, d. and g. are indeed antonyms as far as grammar is concerned and incompatible in terms of mentality (see Columbus, empire, travelling).

discovery. Incidental result of a systematic activity, conventionally called exploration. Fruit of a permanently denied desire, d. is usually tricky, disappointing, different (see Columbus). Escaping the protected area of the courtyard, the child discovers that the world is small, dirty and sometimes unpredictable. That entails the necessity of travelling* (as a possible fulfilment of new and unexpected needs) and the solution of a vehicle (as a condition of efficiency).

empire. A consequence of systematic travelling*. The geographic discoveries* began as a form of organized roaming and ended in the inertia filled structures of e.'s with a basically sedentary

psychology, the Romanian people did not substantially participate to the "discovery through travel" system. This is not the case with Romanian diplomats, who developed a national sport out of giving hard times to the neighbouring e.'s. Between the Russian, the Austrian, Hungarian and the Ottoman empires, Romanian Principalities played a game of submission alliance, intrigue and fight that would exhaust the patience of a historian dedicated to any honest study of this area. The only misunderstood e. in terms of local strategy is the one which disappeared first, the most harmless of all, namely the Ottoman e. That mistake, which lasted for more than five hundred years, should be corrected now, with the emergence of a new Romanian-Turkish mutual passion (see also luggage, roller bearings, sex).

eunuch. A negative character in all narrative structures connected with the Turcomania, the e. is a comic both by his physical minuses and by his overpowered intellect. Unable for copulation, he is a dominator by the ways of knowledge. His abilities in foreign languages, calculation, economy, military, politics, as well as boudoir intriguing are mainly a sexual compensation. The legacy of the disappearing e.'s has been taken by genderly troubled intellectuals, insignificant characters in a world dominated by the soccer-and-movie-star system.

Eurasia. 1. Name of a syndrome with symmetrical aspects. Separated by more or less shadowy/conceptual/theoretical borders, Europe

and Asia are united from times immemorial in a way difficult to define. Is E. a Siamese offspring of the First Geological Birth,

16

a monster with an amorphous spine, pointing with two heads towards the East and the West ends? Is it a marriage with violent mutual explorations (by means of armies and invading hordes)? Is it an ecological utopia, made of anxiety and dissatisfaction ?

2. Ethymologically, E. is composed of different portions of EUROPE and ASIA. At once mutilation, agressivity, injustice come to mind. Iconographically, Europa is a raped woman; Asia has no such representations if it is not credited (also by Europeans) as a vaguely Mongoloid, obviously concupiscent and fertile naked woman. In a vertical order, one can speculate that the black bull who raped Europa could be of Asian origin. The dilemma is now who will next be the raper, and who the raped ?

3. The name of a work by Joseph Beuys*. It implies the idea of travelling but the vehicle remains inefficient. The sleigh needs snow, as copulation* needs a lubricant. Otherwise, the act is a failure, frigid and finally sterile.

4. Title of an installation by subREAL*. Made for İstanbul* (as topography) and its Biennial (as mundane frame). Dedicated to the Discovery Year, to Columbus*, Marco Polo* and so on. Inspired by the immediate reality of a parallel economic development (see parallel economy) between Romania and Turkey. Made of 300 scooters (that means 600 roller bearings), vegetable, bread,

canned food, candles, icons, weapons, toys (see luggage), an audiotape. Variable dimensions. The vehicle of desire is functioning here, the roller bearings are new and well lubricated, and the journey, the transition from A to B, from E(urope) to A(sia) can be imagined as almost organic.

5. Geographical concept. Something like one third of the world's

17

population learns at school age about the moving continental shelves and about an Eurasian phenomenon of unity, which gives symbolic hope for the future. From geology to politics, through geography and semiotics 1.5 billion people try to adapt to the Eurasian hybrid, and even to live in/on it.

group. 1. Technique of being efficient in a hostile context; pathway to fame, excluding the unpleasantness of using a personal identity; means of a de-personalization without the loss of a secret identity. Reaction of the media within the media. Way to deny the art system without giving up its advantages. Method of constructing an ideology under de-constructive appearances. Source of major art events after W.W.II (the 50's) and after the theoretical abolition of Communism (the 90's). The expansion of g.'s in global culture proves that: a) Art is production; b) Artworld is massification; c) World itself lost its humanistic-individualistic-anthropocentric dimensions (see Beuys, subREAL, dictator).

grouping. Grammer form trying to indicate an action derived from a substantive reality (like lobbying). To face an increasing agressivity of the surrounding world, artists are grouping, most of the time in subversive, undeclared ways. The usual form is the triade artist-gallerist-critic, with autistic limits, when all three are one (and only) one person.

Istanbul. 1. The Place from where, for almost 400 years Romanian Principalities "received the lights". War and Peace, Life and Death, Faith and Treason were decided by İ. Travelling* to İ. was

18

"de rigueur" for the local aristocracy. In the same time, an almost symmetric mythology developed: everything considered positive in İ. was negative in Moldavia and Walachia and vice-versa. If the leading class adapted to that distorted terminology, saying one thing in the diplomatic language and doing another in the field of geopolitics, the average people produced a system of values based on anti-Ottoman feelings.

2. To contemporary heirs of former "average" people, it is the city of all dreams. All goods and facts are coming from İ. or are happening there. That is how Eurasia* came to life (see also parallel economy, roller bearings, sex).

journal. Sheet of paper on which, with some money and tricky photographs, bored people (like the subREAL* ones are) try to

make some noise*.

luggage. 1. Whatever the traveller is carrying along for either Attack or Defense (weapon).

2. Useless things which are suppose to provide, through exchange with stupid people (that means natives), vital good. The useless could be: toys, icons, mirrors, little bells, cheap jewelry etc. Vital goods are: vegetable, bread, fruit, women, information.

3. Some perennial goods are included in one's l., as a minimum supply for survival. Europeans include in that type of l. smoked fish, bacon, bread; Asians, rice and family.

metamorphosis. Process of transformation, typical of parallel economy. By m. the physical aspect of a currency* enables it to become something different, i.e.: in İstanbul Romanian roller

bearings* become snickers, blue-jeans, carpets (representing The Abduction from the Seraglio) chocolate, chewing-gum, sweets, high-heel shoes, soft drinks etc. In Bucharest*, those are transformed (a synonym to m.) into coffee, whisky, cigarettes, electronic devices a.s.o.

noise. The main characteristics of exotic environments. When a traveller enters an Eastern city his hearing is shocked first. The same occurs when he passes by the jungle or even by the Berber desert. N. is a monotonous, and yet expressive phenomenon,

inducing the idea of eternity, of a revolving process, with no beginning and no end; an important assertion of the collective soul, a way by which the individual is revolting without leaving his flock (see Bucharest, Istanbul, Eurasia, roller bearing).

parallel economy. The ultimate manifest expression of an irrepressible need for freedom in all human structures. No matter how perfect production and trade (and their legal frames) are, human nature, individualistic, adventurous and basically illegal, invents needs that cannot be fulfilled but in a p.e. On short terms the victim of p.e. is the system, especially when it is an inertial one. But on long term, it is indeed the system which benefits from activities by which new markets, new needs and new economic solutions develop. P.e. begins with common theft of public goods, sold as private properties (see roller bearings) and culminates in an entire network of production- advertising- trade-investment (see sex). P.e. is unknown to other species organized in centralized societies, as for example those of bees, termites, beavers etc.

Polo, Marco. Parameter of a major trend in international relations, known lately as intelligence activity. M. P. extended into economics his skills of a high level spy. The stealing of the silk-worm pupae might be interpreted both as a cultural gesture (quotations from a huge culture etc.) or a step in the

invasion of Europe by the Chinese. The prison episode (good for literature but bad for health) proves once again that some make the money and some others pay for it.

postcard. A means by which subREAL* is expressing its reluctance toward communication. It is better to have your own mail service than to rely on the system (see copulation, dictator, parallel economy).

roller bearing. 1. Product by which Romanian heavy industry became famous all around the world- as the Communist propaganda vigorously stated until 1989, December the 22nd. After that turning point, Romanian r.b.'s confirmed the late Dictator's wise economic policy, through their impact on Turkish black-market (see currency).

2. Mediatic weapon in the war against a chaotic free market economy. Romanian Television is intensely advertising the Romanian Customs' activity by broadcasting reports on the quantity of r.b. captured during their illegal journey to Istanbul*.

3. Object of desire in a symmetrical system of frustrations. The Saler and the Buyer of r.b.s are separated by the Border, a castrating symbol of the State as the unique owner-controller of

trade (see copulation, metamorphosis, sponsor).

4. For the computer era, the r.b. plays the role of the wheel in

Antiquity; it is more a symbol than an object. For a wider definition see childhood, copulation, discovery, empire, noise, scooter, travelling.

scooter. 1. Copulation of organic and industrial devices, of wood and steel, of rough board and perfect roller bearings. The s. is a product of low culture in all urban areas, where industrial development is a new trend. It is almost a totemic apparition, invested with motional powers, and symbolizing the capacity of essential construction in a world of baroque appearances. It is the simplest and most expressive objectification of ideas like travelling*, transferring goods, and very important- noise*, as a sign of survival.

2. Scootering is an activity with double aspects: first- the building of the vehicle, and its personalization, by adding various devices. Second- the domination of an area by movement and sound, all produced by roller bearings* as a key element in a demiurgic performance.

sex. 1. Major feature of parallel economy. The selling-buying process develops in this particular case according to rules contrary to the usual ones: it is offer that creates demand. What complicates once more the theoretical debates on this subject is the fact that s. is something that people are simultaneously offering and demanding.

2. Old way of intercultural communication, exceptionally efficient in meridional and Eastern countries, Romania and Turkey

included.

3. Having s. and having a s. is different. The second expression is connected with the notion of gender, very fashionable nowadays and tries to define the social, psychological and political consequences of "having a s.". Oriental mentalities ignore the importance of the terminology, assimilating the sexual segregation to a matter-of-fact situation (see eunuch).

sponsor. Person or institution who transfers Parallel Economy* into Parallel Art. In this case, the huge Roller Bearing* Factory- U.R.B. Alexandria's staff understood that artmarket is more efficient in fighting blackmarket than are the police and custom services of any country (see Eurasia, İstanbul, noise).

subREAL. A group* without ideology, working with all fashionable ideologies. s. shares no aesthetic commitments, but uses the aesthetic values of everyday life, in order to undermine the stability of culture, which is an exhausted concept. s. has no political options, but is using political commonplaces in order to reveal that politics is also an exhausted concept. s.'s work is conceptual, but only because life is richer in concepts than art is. s. has no national identity, but uses Romania as a geographical base in consolidating a network of s.' events. s. produces not-for-sale work in order to be installed wherever needed. s. values above all the concepts of space and time, and turns all its work in travelling* actions. The typical place for s. explorations is the periphery, the de-centred, the border (see

also dictator, empire, Eurasia, luggage).

23

travelling. Mechanical process of penetrating in new areas (geographical, but also mental, cultural etc.). Way of removing the air, by a volume equal to the volume of the traveler plus his luggage*. A coital connection might be made, if travel is motivated by desire. Travelling must be discussed also in terms of basic aggressivity, as a fundamental component of the human race. Dictators* usually are not great travelers, same as they are not great lovers. This is weakening the image of artists as dictators- their love for playing around (see childhood, Columbus, copulation).

Calin Dan